

K E H T N A

K A L B U

K O O L.

Kehtna Kalbu Kool on asutatud 1843.a.

1915-1920 oli kool 2 kl. nimetati Kehtna Kalbu Rahvakool.

1920.a. nimetati kool Kehtna Kalbu Kõrgem Rahvakool.

1921.a. Kehtna Kalbu Kõrgem Algkool.

1922-1944 Kehtna 6 kl. Algkool.

1922.a. ühendati Kehtna kooliga Vastja kool. Olid Kehtna kooli kõrvalklassid (I,II,III,IV)

Keava kool eksisteeris edasi Kehtna Kooli kõrvalklassidena (I,II,III ja ka vahest IV kl.)

Kooli asutamise aega pole täpselt kindlaks määratud. Rapla õpetaja (kiriku kirjas) 9.XII 1925.a. Nr.711 on vaid öeldud: kõige vanem kool on Järvakandi, asutatud 1841.a. tema järgmine on Kehtna Kool, kuid kooli täpselt asutamis aega pole teada.

VAREM KOGUTud rahva mälestused räägivad:

Kehtna mõisa omanik asutas 1843.a. kooli Kabelilähedale.

Esimene kool asus ühes vanas rehes, kus esimeseks õpetajak oli Juhan T u l p.

Teine õpetaja Laipmann.

Kolmas õpetaja "Riisa papa". Tema ajal toodi kool üle vanasse Kalbu kõrtsi, mille asukoht on praeguse (1926) koolima- ja vastas üle tee.

Neljas õpetaja oli Veidenbaum (1858-1877), kes oli ~~Kunda~~ *Kuuda* seminari lõpetanud. Täitis ka Kabeli kõstri kohuseid.

Viies õpetaja 1877-1880 oli Jaan Jamm, ka ~~Kuuda~~ *Kuuda* seminari kasvandik.

Kuues õpetaja 1880-1900 Jaak ROOTS. J. Roots tegi kauba Kehtna mõisahärra Lilienfeldtiga ühe aasta peale. Palgaks oli kooli koht. Kooli koht oli 45 tiinu, antud mõisa poolt. Sellepärast oli mõisnikul õigus õpetaja ametisse määrata. Koolitöö oli nädalas harilikult 5 päeva. Teisel laupäeval kuus käisid koos kordajad lapsed. Kahel laupäeval kuus olid valla kohtupäevad. Koolmeister oli ka vallakirjutajakohustustes.

VALD ANDIS Koolile haod ja 5 sülda puid kütmiseks.
1888.a. ehitati Kalbusse mõisa ja valla poolt ühiselt uus koolimaja. Igal laupäeval pidas õpetaja koolimajas palvetundi, vajaduse korral ristis ka lapsi.

1890.a. on valla arvetes märke: kooli ülalpidamiseks on määratud 76 rbl (a) õpetaja palgaks 230 rbl.

1900 -1905 oli õpetajaks Juhan Oras, kes 1905.a. põgenes Rootsi.

1906 -1914 oli op. Joosep Grünthal, peagi lahkus tema Kodilasse. Teda asendas Eduard Rossmann.

1915-1918 õp. Aadu Kuljus., kes õpetajakutse oli omandanud Rakvere Gümnaasiumis,

30. sept. 1917 otsustati avada ka 4 klass ja teine õpetajapalgata. See oli Juulie Naas, kodukooliõpetaja õigustega.

9. I. 1918.a. valiti uuteks õpetajateks Peeter Kaik ja Linda Hakk.

1918 -1919 a.a valiti õpetajaks Elisabeth Lübeck ja Anna Saariste juhatajaks.

✓ Kehtna -Vastja Algkooli materjalide põhjal võib tolleaegse (80-nda-90-nd.a.) koolielu kohta öelda järgmist:

Õppeaasta algas oktoobrikuu 20-nda paiku (pole kindel päev igal aastal) Viimased sissekanded õppeaasta lõpu kohta

olid aprillikuus. Lastevanemad pidid kooli varustama küttega (haod, puud) ja maksma õliraha. Kooliruum oli väike, õpetuse materjal puudulik.

Koolielu käisid vaatamas koolivanem ja vallatalitaja 2-3 x igas kuus. Nad kontrollisid kooli majanduslikku seisukorda, õpilaste puhtust (haigusi, sügelised, rõuged)

1882.a. ilmus Rapla kihelkonnakohtu ringkiri rõugete panemise kohustuse kohta. Koolivanem ja talitaja vaatasid ka laste puudumispäevi, põhjuse ta puudujatele määrati raha - trahv kiriku juures.

Rapla kirikuõpetaja käis aastas korra

kooli katsumas. Hinnang Vastja kooli kohta: "Õppimise kasu oli õige hea". Kehtna kooli külastas veneinspektor 1893.

Sel ajal oli ümbruskonnas veel Keava kool, asutatud 1871. a ja Ohekatku kool 1870. a.

Kehtna Kalbu Kõrgema Rahvakooli protokolliraamatus on sissekanded alates 1915. a.

1917. a. paiku hakati koolides hooldekogusid valima. Kehtnas oli 1919. a. alates hooldekogu esimees Otto Timberg. Hooldekogu jaotas summad, näiteks raamatute ostmiseks 50 rbl. kooli apteegile 100 rbl., õpilaste abistamiseks 30 rbl. mööbli muretsemiseks ja remondiks 2000.-rbl. jne. Hooldekogu kontrollis, kas vallavalitsus viib läbi koolis ettenähtud remonditööd jm. Kontrollis laste kooliskäimist trahvis põhjuse ta puudumist.

Kehtna Kalbu Kõrgem Rahvakool.

Sissekanded protokolliraamatus algavad 1915. a.

1915/1916 aastal töivad Kalbu koolimaja juurde puid igäüks 1/3 sülda järgmised peremehed:

1. K. Kangru	19. Kabeli
2. M. Mihkli	20. Vanatoa
✓ 3. N. Leewe	21. Hindreku
4. Sinkle	22. Otti
5. Lussa	✓ 23. Tisleri
6. Kangru	24. Naela
7. Väljatoa	25. Paemurru
8. Tõnsu	26. Mihkuri
9. M. Hansu	27. Koplitoa
10. Külari	28. Järva
11. Kadaka.	29. Keakküla
12. K-hoone	30. HAMBURGI
13. Puusepa	31. Uustalu sauna
14. WäraWa	32. Saueaugu
15. Pristolli	33. Koidu
16. Tartu	34. Koka
17. R. Tõnise	35. Labaso
18. K. Tõnise ,,,,,,,,,,	36. Otsa

Kokku 10 koormat.

õpetaja /allkiri/

K a l b u kooli noukogu.

Talitaja ja kirikuvanem: Lindeman

Talitaja abi

H. Kleman

(Kleeman)

Koolivanem

M. Tremann

Kooliõpetaja

A. Kuljus

Kooliõpetajannad

E. Lübeck

Anni Saariste juhataja 1918.a.

Lastevanemate koosolekul valiti hooldekogusse 2 vanemat:

1920/1921 .a. juhataja Neumann.

Protokolliraamatus on hulk peokavasid. Piduised peeti enamasti 2 X aastas talvel ja kevadel. Koolis oli laulkoor ja näitering. Puhaskasu peo sissetulekutest tarvitati sageli kooli raamatukogu täiendamiseks ja korrastamiseks.

Andmed koolide ajaloost.

1918 /1919	4 kl.	48 õpil.	Juhatja Elisabeth Lübeck.
1919/1920	4 kl.	60 õpil.	Anna Saariate.
1920/1921	5 kl.	76 "	TH.Neumann.
1921/1922	4 kl,	83 "	Th,Neumann
	VASTJA I,II,III kl. ja Keava I ja II kl. kõrval klassid.		
1922/1923	5 kl.	153 õpilast	Juhataja M.Kukk Vastja on ühendatud Kehtna algkooliga. Kõrvalklassid Keavas I ja II kl.
1923/1924	6 kl.	176 õpilast	juh. MihkelKukk Kõrvalklassid Keavas I,II kl.
1924/1925	6 kl.	174 õpilast	juh. Mihkel Kukk Kõrvalklassid Keavas I,II,III,kl

Need andmed on kirja pandud 1926.a. kooli poolt.

Kool on asutatud 1832.a. ?

Tüüp -avalik algkool

Õppekeel eesti keel

Koolis on 4 põhiklassi

Töötavad hommikupoolikul

			Õppeedukus
I kl	- 19 last	9-10.a.	100 %
II kl	17 "	10-11.a.	100 %
III kl	12 "	11-12.a.	100 %
IV kl.	12 "	12-13.a.	100 %

60 last 33 poissi, 27 tüdrukut.

I poolaasta 15.okt - 20,dets.

II " 7.jaan - 30 mai

Õppeabinõude arv (31.dets.seisuga)

koduloos ja maateadus - 5

matemaatikas - 1

Õpetajate raamatukogus 4 eestikeelset ja 10 venekeelset raamatut, Õpilaste raamatukogus 160 eestikeelset raamatut

koolimaja küte - ahjud -puudega kütmine

valgustus - petrooliumilambid.

klasse - 2.

Mänguplatsi ja kooliaeda pole kooli suuremad puudused.

Õppeabinõude ja ruumi puudus.

Õpetajad:Anni Saariste

Alviine Neumann(lahkus enne õ-a lõppu)

1921 / 1922

Kuna 3 kl. ühendamine ühe õpetaja alla on keelatud, tuleb Keava III kl. õpilased ja Vastjalt 2 last saata õppima Kalbu kooli.

1920/1921 õ/a Kehtna Algkoolis 6 põhiklassi.

76 õpilast, õppeedukus 100 %

õppeabinõude arv sama mis aastate 1919/1920

raamatute arv sama. Õpetajad: Theophiil Neumann

Jakob (Muk.) JMUKS.

1921/1922 Keava algkoolis.

31 õpilast I ja II kl kokku., ajutiselt III kl-8 õpil.

Õpetaja Adele Viikberg.

✓ 1921-1922 õ/a Vastja algool.

I -II kl. 12 õpilast. Õpetaja Aliide Raadus.

Kalbo algkoolis 4 kl. I-II kl. III-IV kl. 84 õpil.

Õpetajad: Th. Neumann

Marta Grauberg,

Edasi ei viidud 9 õpilast.

1922/1923.a.

Kehtna algkoolis töötavad I,II,IV,V kl.
III kl. töötab Kehtna vallamajas.

Eelarved , kodukorrad, tunnikavad:1930-1931.a.
Esimene aasta uues majas. 6 .a. koolina alates 1922.a.
Kooliaastapäev 30.aprill,koolimaja ehitatud 1930.a.

Klassiruumid: I-II kl.
III-IV kl. -3 kompl.
V-VI kl.

Internaat kitsas - 5 voodit,mitu (2-3) õpilast koos.
Kooli maa-ala 45 ha, seda peab rentnik,
Koolijuhatajad: Auguat Saukas,õp.H.Smidt E.Kleemann. (6vi)
Õpilasi 129, õppetöö 6.okt. 22.mai.
Õppeedukus 84- 75 %
Kooli lõpetajaist soovis edasi õppida 6 õpilast,8 ei.